

Samenvatting

Het college van burgemeester en wethouders heeft het Beleidsplan VTH-taken Omgevingsrecht (hierna: beleidsplan VTH) vastgesteld.

Het beleidsplan VTH beschrijft hoe de dienstverlening van de vergun-/toezicht-/handhavingstaken in het kader van de Omgevingswet op een transparante en uniforme wijze plaatsvindt.

Dit integrale beleidsplan vervangt en bouwt voor op het Bouwbeleidsplan 2016-2019 en de Prioriteiten Wabo handhaving 2015-2018.

Vanwege de dynamiek in het VTH-taakveld is het niet eenvoudig om meerdere jaren vooruit te kijken met betrekking tot het benoemen van prioriteiten en de geplande inzet. Daarom is in dit 'beleidsarme' beleidsplan vastgelegd welke methodieken worden gebruikt om tot een omgevingsanalyse en prioriteitsstelling te komen die jaarlijks wordt doorlopen bij de vaststelling van een uitvoeringsprogramma.

Beslispunten

1. Vaststellen van het Beleidsplan VTH-taken Omgevingsrecht;
2. De gemeenteraad informeren conform bijgevoegde raadsinformatiebrief.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 31 januari 2023:

Conform.

1. Aanleiding

In 2014 werd de nota 'Prioriteiten Wabo-handhaving 2015-2018' vastgesteld. Hierin werd beschreven wat onder Wabo-handhaving wordt verstaan en welke ontwikkelingen worden gesignaleerd. Daarnaast was er een risicoanalyse in opgenomen op basis waarvan de prioriteiten konden worden bepaald.

In 2015 is het Bouwbeleidsplan 2016-2019 vastgesteld. Dit beleidsplan bestond uit drie delen:

- Beschrijving van de manier van werken en de kwaliteitsborging daarvan;
- Inhoudelijke keuzes/thema's en de verwachte verschuiving daarvan binnen de beleidsperiode;
- Toekomstige ontwikkelingen die (mogelijk) van invloed zouden zijn op de vergun- en toezichtspraktijk.

Bij de vaststelling van het bouwbeleidsplan is vastgelegd dat na afloop van de beleidsperiode een integraal beleidsplan VTH zou worden opgesteld, waarin zowel de vergun-, inspectie- en toezichtstaken als de handhaving aan bod zou komen.

De looptijd van voornoemde documenten is verstreken. Reden daarvoor is met name de (telkens) uitgestelde inwerkingtreding van de Omgevingswet met een heel of half jaar. Door dit uitstel schoven ook de ambities om te komen tot een 'omgevingswetproof' beleid steeds naar achteren. Met bijgaand beleidsstuk wordt opnieuw voldaan aan de eis om een actueel VTH-beleid te hebben.

2. Context

Op basis van afdeling 18.3 van de Omgevingswet en afdeling 13.2 van het Omgevingsbesluit zijn gemeenten verplicht om een beleidsplan te hebben voor vergunningverlening, toezicht en handhaving. Dit VTH-beleid dient te worden vastgesteld door het college en ter kennisname aangeboden aan de gemeenteraad. Daarmee is het VTH-beleid een richtinggevend document voor het college bij de uitvoering van de wettelijke taken in het kader van de Omgevingswet.

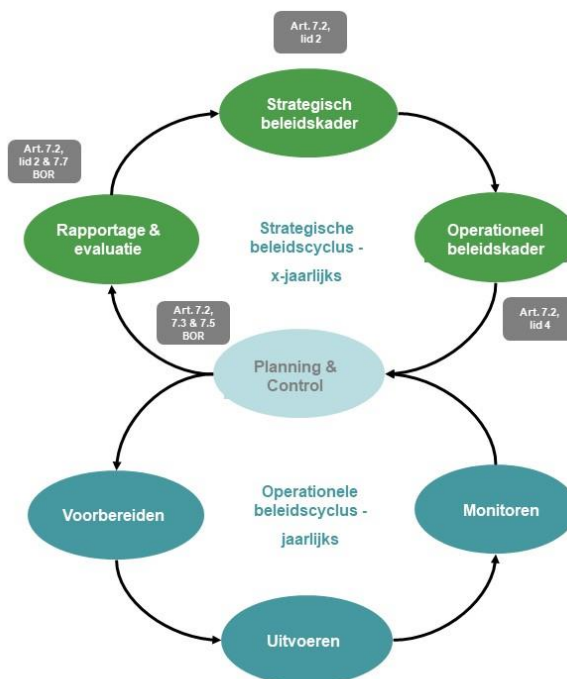
De provincie Limburg houdt in het kader van het interbestuurlijk toezicht (IBT) toezicht op de uitvoering van de Omgevingswettaken door de gemeenten. Het VTH-beleidsplan, en de daarop gebaseerde jaarlijkse uitvoerings- en verantwoordingsdocumenten worden dan ook aan de provincie gestuurd.

Beleidscyclus

De VTH-beleidscyclus behelst het opstellen van een beleidsplan (omgevingsanalyse, prioriteiten, doelen), een jaarlijks uitvoeringsprogramma met een planning van instrumenten en in te zetten capaciteit, de feitelijke uitvoering en tenslotte monitoring daarvan (verslaglegging en evalueren).

De Omgevingswet kent nieuwe instrumenten zoals de omgevingsvisie, omgevingsplan en het omgevingsprogramma. De omgevingsvisie en het omgevingsplan worden sterk leidend. De vervlechting van de beleidscyclus voor de VTH-taken en de instrumenten en werkwijze van de Omgevingswet gaat de komende jaren verder vorm krijgen. Voor dit beleidsplan is al zoveel mogelijk geanticipeerd op de nieuwe werkwijze onder de Omgevingswet. In dit beleidsplan sluiten we aan bij de principes van de Omgevingswet: eenvoudiger en beter met meer afwegingsruimte door een actieve en flexibele aanpak. Dit zal niet van de ene op de andere dag geregeld zijn. In de praktijk moeten deze principes 'groeien'.

Collegevoorstel

Met de komst van de Omgevingswet wijzigt ook een deel van de procedurele kaders. Dit zal ertoe leiden dat de strategie en de werkwijze van de gemeente anders wordt, evenals de risico's als gevolg van activiteiten van onze doelgroepen. De wijzigingen als gevolg van de Omgevingswet en van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen zijn meegenomen in voorliggend beleid.

Procescriteria

In het omgevingsrecht worden regels gesteld waar het bevoegd gezag zich aan moet houden bij het uitvoeren van de VTH-taken. De eisen aan de inrichting van processen zijn wettelijk vastgelegd in de Omgevingswet en het Omgevingsbesluit. De procescriteria zijn leidend voor het VTH-beleid. Deze procescriteria beschrijven de eisen die gesteld worden aan de sluitende beleidscyclus, de zogenaamde 'BIG-8 cyclus'. Voorliggend VTH-beleid heeft betrekking op de bovenste drie stappen en is richtinggevend voor de operationele beleidscyclus. In de figuur zijn deze beleidsfasen groen

weergegeven. Deze strategische beleidscyclus wordt over het algemeen iedere 4 jaar doorlopen, maar kan op basis van veranderende omgevingsfactoren, wetten of beleidsambities een andere frequentie hebben.

Omgevingsanalyse en uitvoeringsprogramma

Bij het VTH-beleid horen een omgevingsanalyse en een uitvoeringsprogramma. De omgevingsanalyse schetst met welke inzichten, risico's en ontwikkelingen we te maken hebben en wat die betekenen voor de prioriteiten bij de uitvoering van de VTH-taken. De omgevingsanalyse wordt jaarlijks geactualiseerd en opgenomen in het uitvoeringsprogramma.

Het uitvoeringsprogramma is een concretisering van de activiteiten, met vertaling naar de capaciteit, om de prioriteiten te realiseren. Het uitvoeringsprogramma wordt elk jaar vastgesteld door het college en ter kennisname aan de raad aangeboden en beschikbaar gesteld aan de provincie in het kader van het interbestuurlijk toezicht (IBT).

Reikwijdte

Het voorliggend beleidsplan richt zich op de VTH-taken die zijn gebaseerd om de Omgevingswet, inclusief bepalingen uit de Algemene Plaatselijke Verordening die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving en die na inwerkingtreding van de Omgevingswet in het omgevingsplan zullen worden opgenomen. Dat betekent dat aandacht wordt besteed aan preventie, vergunningverlening, inspectie, toezicht en handhaving van het omgevingsplan (ruimtelijke regels), bouw-, sloop-, milieu- en brandveiligheidsregels en regels ten aanzien van monumenten, reclame, het rooien van bomen, natuurbescherming en het aanleggen van uit- en inritten.

Het beleidsplan heeft geen betrekking op:

- De taken die onder de bevoegdheid van de gemeente door de RUD Zuid-Limburg (RUD) worden uitgevoerd (de basistaken). De RUD heeft een 'eigen' operationeel beleid opgesteld dat is vastgelegd in het *Uniform uitvoerings- en handavingsbeleid (basistaken) Regio Zuid-Limburg*. Vanwege de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de basistaken wordt dit beleid via een apart collegevoorstel aan uw college ter besluitvorming voorgelegd.
- De VTH-taken in de openbare ruimte. Deze beleidskeuzes ten aanzien van deze taken zijn door uw college vastgelegd in het *Meerjarenprogramma 2020-2023 Handhaven openbare ruimte*.

Uiteraard wordt rekening gehouden met de keuzes in bovengenoemde stukken en worden deze zoveel mogelijk op elkaar afgestemd.

3. Gewenste situatie

Het VTH-taakveld is erg dynamisch. De redenen van deze dynamiek zijn o.a.:

- de variatie in activiteiten in de stad;
- de steeds snellere ontwikkelingen/veranderingen in de samenleving;
- de mate van naleefgedrag van burgers en bedrijven;
- veranderende landelijke wet- en regelgeving;
- regionaal en gemeentelijk beleid dat invloed heeft op VTH-taken.

Door deze dynamiek is het niet eenvoudig om meerdere jaren 'vooruit te kijken' met het benoemen van onze prioriteiten en geplande inzet van VTH-instrumenten. Er is dan ook voor gekozen om een 'beleidsarm' beleidsplan op te stellen. In dit beleidsplan worden niet de speerpunten voor de komende jaren benoemd, maar is vastgelegd welke methodiek wordt gebruikt om tot een omgevingsanalyse en prioriteitstelling te komen (zie hoofdstuk 3 van de bijlage). Deze methode wordt jaarlijks in het uitvoeringsprogramma doorlopen, om de prioriteiten voor een komend jaar te benoemen en daar de inzet van de VTH-instrumenten op te baseren. Dit uitvoeringsprogramma wordt jaarlijks voor besluitvorming voorgelegd aan uw college.

Bij deze prioritering wordt o.a. uitgegaan van:

- dienstverlenende taken: dit betreft de klantgestuurde taakuitvoering die is gebaseerd op vergunningaanvragen, meldingen, inspecties en landelijk voorgeschreven uitvoering.
- risicogestuurde taken: dit betreffen prioriteiten op basis van de jaarlijkse omgevingsanalyse.
- beleidsgestuurde taken: dit betreft de inzet van VTH-instrumenten om uitvoering te geven aan vastgesteld gemeentelijk beleid of landelijke prioriteiten.

Daarbij wordt een systematiek doorlopen die door veel gemeenten wordt gehanteerd. Deze methode gaat uit van het effect van activiteiten en de kans dat deze effecten zich voordien. Op basis van deze 'Kans en Effect' benadering volgt een risicoscore voor alle activiteiten, en op basis daarvan worden de prioriteiten bepaald.

In hoofdstuk 4 van het beleidsplan wordt vervolgens aandacht besteed aan de wijze waarop de kwaliteit van onze taakuitvoering wordt geborgd en de doorwerking van het VTH-beleid in de jaarcyclus.

In de bijlage is de evaluatie van het huidige beleid en het operationele beleid beschreven. Die bestaat uit een preventiestrategie, een vergunstrategie, een inspectie- en toezichtstrategie en een sanctiestrategie.

Looptijd

Het voorliggende beleidsplan heeft bewust geen looptijd. Het plan treedt in werking op het moment van vaststellen en loopt door tot de vaststelling van nieuw beleid. Doordat prioriteiten en doelstellingen jaarlijks in het uitvoeringsprogramma worden gemaakt, wordt de beleidscyclus gesloten gehouden met maximale flexibiliteit in beleid en uitvoering. Wel is een evaluatie van het beleidsplan voorzien in 2026, zodat dan bepaald kan worden of het beleidsplan integraal verlengd kan worden of aanpassing wenselijk is.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Duurzaamheid is een van de aspecten die worden meegenomen bij het opstellen van de jaarlijkse uitvoeringsplannen.

5. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing.

6. Personeel en organisatie

Niet van toepassing.

7. Informatiemanagement en automatisering (incl. Smart City)

Niet van toepassing.

8. Financiën

Niet van toepassing.

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing.

10. Participatie tot heden

Niet van toepassing.

11. Voorstel

1. Vaststellen van het Beleidsplan VTH-taken Omgevingsrecht;
2. De gemeenteraad informeren conform bijgevoegde raadsinformatiebrief.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Na vaststelling van dit beleidsplan VTH wordt jaarlijks, gebruikmakend van de in dit beleidsplan opgenomen methodiek, een uitvoeringsprogramma vastgesteld. In dit uitvoeringsprogramma worden de prioriteiten voor het komende jaar benoemd en daar de inzet van de VTH-instrumenten op gebaseerd. Het eerste uitvoeringsprogramma op basis van dit beleidsplan wordt in Q1 van 2023 ter besluitvorming aan u voorgelegd. De gemeenteraad wordt hier vervolgens over geïnformeerd.

Looptijd en evaluatie

Dit beleidsplan heeft bewust geen van tevoren benoemde looptijd. Het loopt door totdat nieuw beleid wordt vastgesteld. Doordat prioriteiten en doelstellingen jaarlijks in een uitvoeringsprogramma worden geformuleerd, wordt maximale flexibiliteit gehouden in beleid en uitvoering. Wel is een evaluatie van dit beleidsstuk voorzien in 2026, zodat dan bepaald kan worden of het beleidsplan dient te worden aangepast.

Verordening kwaliteit VTH

Dit beleidsplan VTH geeft invulling aan de bevoegdheden en verantwoordelijkheden die de gemeenteraad met de 'Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaven omgevingsrecht' bij het college heeft neergelegd. Vanwege het vervallen van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) als grondslag voor deze verordening wanneer de Omgevingswet in werking treedt, is vóór inwerkingtreding van de Omgevingswet actualisatie van deze verordening vereist. Vóór inwerkingtreding van de Omgevingswet zal uw college en de gemeenteraad derhalve een apart voorstel hiervoor worden voorgelegd.